

1.1 ENKELVOUDIGE JAARREKENING

1.1.1 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2017
(na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-17</u> €	<u>31-dec-16</u> €
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	116.746.495	120.914.404
Totaal vaste activa		<u>116.746.495</u>	<u>120.914.404</u>
Vlottende activa			
Vorraden	2	0	44.344
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	3	919.549	967.969
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	4	376.514	584.461
Debiteuren en overige vorderingen	5	3.877.384	8.082.710
Liquide middelen	6	10.801.775	6.670.461
Totaal vlottende activa		<u>15.975.222</u>	<u>16.349.945</u>
Totaal activa		<u><u>132.721.717</u></u>	<u><u>137.264.349</u></u>
PASSIVA			
Groepsvermogen			
Kapitaal	7	0	0
Bestemmingsfondsen		24.860.568	21.453.173
Algemene en overige reserves		-3.811.849	-3.516.882
Totaal groepsvermogen		<u>21.048.719</u>	<u>17.936.291</u>
Voorzieningen	8	1.053.203	1.196.959
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	9	81.598.498	89.200.434
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	4	0	0
Overige kortlopende schulden	10	29.021.297	28.930.665
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		<u>29.021.297</u>	<u>28.930.665</u>
Totaal passiva		<u><u>132.721.717</u></u>	<u><u>137.264.349</u></u>

1.1.2 ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2017

	<u>Ref.</u>	<u>2017</u> €	<u>2016</u> €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	13	111.456.088	103.010.026
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	14	1.104.084	2.050.531
Overige bedrijfsopbrengsten	15	4.021.672	3.790.879
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>116.581.844</u>	<u>108.851.436</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	16	72.897.736	71.956.113
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	17	8.665.411	8.491.966
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	18	0	0
Overige bedrijfskosten	19	28.091.723	25.471.693
Som der bedrijfslasten		<u>109.654.870</u>	<u>105.919.772</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		6.926.974	2.931.664
Financiële baten en lasten	20	-3.814.546	-3.945.508
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>3.112.428</u></u>	<u><u>-1.013.844</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2017</u> €	<u>2016</u> €
Toevoeging/(onttrekking):			
Bestemmingsfonds aanvaardbare kosten		3.407.395	-175.175
Algemene reserves		-294.967	-838.669
		<u><u>3.112.428</u></u>	<u><u>-1.013.844</u></u>

1.1.3 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Financiële lease	15.513.935	15.957.190
Bedrijfsgebouwen en terreinen	85.379.288	89.262.584
Machines en installaties	5.191.792	6.578.726
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	9.380.666	7.749.220
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	1.280.814	1.366.684
Totaal materiële vaste activa	<u>116.746.495</u>	<u>120.914.404</u>
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>		
	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	120.914.404	124.376.775
Bij: investeringen	7.149.422	5.294.543
Bij: herwaarderingen	0	0
Af: afschrijvingen	8.157.725	8.500.792
Af: bijzondere waardeverminderingen	0	0
Bij: terugname bijzondere waardeverminderingen	0	0
Bij: herrubricering	0	7.160
Af: terugname geheel afgeschreven activa	0	0
Af: desinvesteringen	3.159.606	263.282
Boekwaarde per 31 december	<u>116.746.495</u>	<u>120.914.404</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 1.1.6.

De desinvesteringen zijn als volgt opgebouwd:

- Verkoop Elfershof	2.643.103
- Versnelde afschrijving activa voormalig hoofdkantoor	516.503
	<u>3.159.606</u>

Voor de bezwaren van deze objecten wordt verwezen naar de toelichting 1.1.5 Enkelvoudig overzicht langlopende schulden ultimo 2017.

In de materiële vaste activa is de contante waarde van de huurverplichting van de Oranjehof als financiële lease opgenomen. De beschikbaarheid berust op een beperkt genotsrecht.

1.1.3 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

2. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Hulpmiddelen	0	44.344
Totaal voorraden	<u>0</u>	<u>44.344</u>

3. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten	2.432.212	2.114.632
Af: ontvangen voorschotten	-1.512.663	-1.146.663
Totaal onderhanden werk	<u>919.549</u>	<u>967.969</u>

1.1.3 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

4. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot AWBZ / WLZ

	t/m 2014	2015	2016	2017	totaal
	€	€	€	€	€
Saldo per 1 januari	0	0	584.461		584.461
Financieringsverschil boekjaar				376.514	376.514
Correcties voorgaande jaren	0	0	-44.824		-44.824
Betalingen/ontvangsten	0	0	-539.637		-539.637
Subtotaal mutatie boekjaar	0	0	-584.461	376.514	-207.947
Saldo per 31 december	0	0	0	376.514	376.514
Stadium van vaststelling (per erkenning):	C	C	C	A	

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgkantoor

c= definitieve vaststelling NZa

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	376.514	584.461
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	0	0
	376.514	584.461

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	89.463.400	86.174.795
Af: vergoedingen ter dekking van het wettelijk budget	89.086.886	85.590.334
Totaal financieringsverschil	376.514	584.461

1.1.3 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

5. *Debiteuren en overige vorderingen*

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	1.909.148	3.644.876
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	250.633	246.507
Overige vorderingen:		
Vorderingen op groepsmaatschappijen	0	2.436.963
Vooruitbetaalde bedragen	816.125	735.993
Te declareren PGB	3.470	13.791
Overige vorderingen	898.008	964.970
Te vorderen BTW	0	39.610
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<u>3.877.384</u>	<u>8.082.710</u>

Toelichting:

De voorziening die in aftrek op de vorderingen op debiteuren is gebracht, bedraagt € 43.659 (2016: € 77.341).

Onder de debiteuren zijn vorderingen op de ziektekostenverzekeraars opgenomen voor een bedrag van € 1,3 mln (2016: € 0,8 mln).

De afname van de vorderingen op debiteuren wordt voornamelijk veroorzaakt door de incidentele vordering op een investeringsmaatschappij ad € 2,5 mln per 31 december 2016, met betrekking tot de doorbelasting van de kosten van de verbouwing Plataan. Het gehele bedrag is in 2017 ontvangen.

6. *Liquide middelen*

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Bankrekeningen	10.730.365	6.606.858
Kassen	71.410	63.603
Totaal liquide middelen	<u>10.801.775</u>	<u>6.670.461</u>

Toelichting:

Stichting Sevagram Zorgcentra beschikt over een kredietfaciliteit van € 8 mln (2016: € 8 miljoen).

De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

1.1.3 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

7. Groepsvermogen

Het groepsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Kapitaal	0	0
Bestemmingsfondsen	24.860.568	21.453.173
Algemene en overige reserves	-3.811.849	-3.516.882
Totaal groepsvermogen	<u>21.048.719</u>	<u>17.936.291</u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per 1-jan-2017</u>	<u>Resultaat- bestemming</u>	<u>Overige mutaties</u>	<u>Saldo per 31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	0	0	0	0
Totaal kapitaal	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per 1-jan-2017</u>	<u>Resultaat- bestemming</u>	<u>Overige mutaties</u>	<u>Saldo per 31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Bestemmingsfondsen:				
Reserve aanvaardbare kosten	21.453.173	3.407.395	0	24.860.568
Totaal bestemmingsfondsen	<u>21.453.173</u>	<u>3.407.395</u>	<u>0</u>	<u>24.860.568</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per 1-jan-2017</u>	<u>Resultaat- bestemming</u>	<u>Overige mutaties</u>	<u>Saldo per 31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Algemene reserves:				
Algemene reserve	-3.516.882	-294.967	0	-3.811.849
Totaal algemene en overige reserves	<u>-3.516.882</u>	<u>-294.967</u>	<u>0</u>	<u>-3.811.849</u>

Toelichting:

De bestedingsmogelijkheden voor de Reserve aanvaardbare kosten zijn met de komst van het nieuwe financieringsstelsel verruimd. Aangezien de besteding nog steeds ten behoeve van het domein 'Zorg' dient plaats te vinden wordt de Reserve aanvaardbare kosten als bestemmingsfonds gepresenteerd. Binnen Sevagram heeft dit fonds als doel om toekomstige projecten die betrekking hebben op de zorg te kunnen financieren.

De algemene reserves zijn vrij ter besteding.

1.1.3 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

8. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2017	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€	€
Dienstjubilea	540.434	68.826	60.668	0	548.592
Reorganisatiekosten	256.869	0	99.400	74.658	82.811
Ziekte en Arbeidsongeschiktheid	158.990	397.739	178.591	0	378.138
ORT bij verlof	240.666	0	197.004	0	43.662
Totaal voorzieningen	<u>1.196.959</u>	<u>466.565</u>	<u>535.663</u>	<u>74.658</u>	<u>1.053.203</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	<u>31-dec-2017</u>
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	517.624
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	535.579
hiervan > 5 jaar	305.615

Toelichting per categorie voorziening:*Voorziening uitkering dienstjubilea*

Bij de berekening van de voorziening uitkering dienstjubilea is op basis van aannames ingeschat wat de kans is dat de jubilea worden gerealiseerd. De hoogte van de te verwachten jubileumuitkeringen is conform de in de CAO vermelde bedragen. Deze is gewaardeerd tegen contante waarde en berekend op basis van gedane toezeggingen, blijfkans, leeftijd, verwachte omvang dienstbetrekking en sociale lasten. De bij de berekening toegepaste disconteringsvoet bedraagt in 2017 2,0% (2016: 2%). De gehanteerde blijfkansen zijn, na evaluatie hiervan, ongewijzigd in 2017.

Voorziening reorganisatiekosten

De post bestaat uit reserveringen in het kader van de nieuwe organisatiestructuur.

Ziekte en Arbeidsongeschiktheid

Deze post bestaat uit opgenomen verplichtingen die in de toekomst leidt tot doorbetalen van beloningen aan medewerkers die naar verwachting blijvend geheel niet meer in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid.

ORT bij verlof

Conform de afspraken in de cao, zal Sevagram ORT-toeslag over het (in het verleden) genoten verlof uitkeren. Hiertoe is per medewerker een berekening opgesteld. Voor verplichtingen aan medewerkers welke zich nog niet accoord hebben verklaard met de berekening, wordt een verplichting gevormd ter grootte van het berekende bedrag.

1.1.3 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

9. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Schulden aan banken	71.801.226	77.284.354
Af: kortlopend deel	<u>7.855.221</u>	<u>5.583.028</u>
Langlopend deel	63.946.005	71.701.326
Overige langlopende schulden	18.717.432	18.538.073
Af: kortlopend deel	<u>1.064.939</u>	<u>1.038.965</u>
Langlopend deel	17.652.493	17.499.108
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u><u>81.598.498</u></u>	<u><u>89.200.434</u></u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Stand per 1 januari	95.822.426	93.742.395
Bij: nieuwe leningen	0	7.303.125
Bij: financiële lease Oranjehof	179.359	190.673
Af: aflossingen	5.483.127	5.413.766
Stand per 31 december	<u><u>90.518.658</u></u>	<u><u>95.822.427</u></u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar schulden aan banken regulier	6.149.221	5.583.028
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar schulden aan banken incidenteel	1.706.000	0
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar financiële lease Oranjehof	1.064.939	1.038.965
Stand langlopende schulden per 31 december	<u><u>81.598.498</u></u>	<u><u>89.200.434</u></u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Schulden aan banken:		
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	7.855.221	5.583.028
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	63.946.005	71.701.326
hiervan > 5 jaar	44.586.759	51.122.547
Financiële lease Oranjehof:		
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	1.064.939	1.038.965
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	17.652.493	17.499.108
hiervan > 5 jaar	19.397.608	19.295.403

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden.

De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting:

De jaarlijks verschuldigde rente over de langlopende leningen varieert van 0,55% - 6,5%.

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage 1.1.7 "overzicht langlopende schulden".

De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

De zekerheden met betrekking tot de langlopende schulden zijn toegelicht in bijlage 1.1.7 "overzicht langlopende schulden".

De convenanten met betrekking tot de langlopende schulden zijn toegelicht onder de niet uit de balans blijvende verplichtingen.

Bij overige langlopende schulden is de contante waarde van de huurverplichting van de Oranjehof als financiële lease opgenomen. Aan de activa kant is de verplichting als materiële vaste activa opgenomen.

Het kortlopend zowel als het langlopend deel van de schulden bestaat uit de contant gemaakte integrale lease bedragen; zijnde rente, afschrijving en operationele lease kosten.

De incidentele aflossing in 2018 heeft betrekking op de versnelde aflossing van leningen met de ontvangen geldmiddelen uit hoofde van verkoop van vastgoed. In december 2017 is uit dien hoofde eveneens reeds € 470.000 versneld afgelost op de langlopende schulden.

1.1.3 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

10. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Schulden aan banken	0	0
Crediteuren	5.925.967	7.727.560
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen regulier	6.149.221	5.583.028
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen incidenteel	1.706.000	0
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar financiële lease Oranjehof	1.064.939	1.038.965
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.308.990	2.514.394
Af te dragen BTW	11.490	0
Schulden terzake pensioenen	290.378	1.175.746
Overige schulden:		
Schulden aan groepsmaatschappijen	3.899.579	1.552.269
Overige schulden	410.224	167.737
Schulden aan patienten	27.303	30.140
Vakantiegeld	2.187.003	2.115.072
Vakantiedagen	3.300.614	3.060.401
Eindejaarsuitkering	286.498	0
Schulden aan personeel	632.513	532.789
Schuld uit hoofde van ORT bij verlof	54.350	1.774.283
Nog te betalen kosten:		
Te betalen interest	463.359	310.222
Nog te betalen ziekengeld	0	31.410
Nog te betalen kosten	1.170.255	951.762
Vooruitontvangen bedragen:		
Overige vooruitontvangen bedragen	132.614	364.887
Totaal overige kortlopende schulden	<u>29.021.297</u>	<u>28.930.665</u>

Toelichting:

De afname van de crediteuren wordt voornamelijk veroorzaakt door de incidentele schuld aan aannemers ad € 1,3 mio per 31 december 2016, met betrekking tot de betaling van de door te belasten kosten van de verbouwing Plataan.

De schuld uit hoofde van ORT bij verlof betreft de door Sevagram uit te keren ORT over het (in het verleden) genoten verlof en vloeit voort uit de afspraken in de cao. Hiertoe is per medewerker een berekening opgesteld. Voor verplichtingen aan medewerkers welke zich accoord hebben verklaard met de berekening, wordt een verplichting gevormd ter grootte van het berekende en accoord bevonden bedrag.

De eindejaarsuitkering wordt met ingang van 2017, conform cao uitgekeerd in november van elk jaar, waar dit eerst in december geschiedde. Hierdoor ontstaat per balansdatum voor het eerst een schuld uit hoofde van de opgebouwde eindejaarsuitkering in de maand december en daalt de verschuldigde loonheffing per 31-12-2017. Dit aangezien de loonheffing over de eindejaarsuitkering reeds in december (over de maand november) is afgedragen.

1.1.4 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Financiële lease	Bedrijfsgebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfsmiddelen technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2017						
- aanschafwaarde	17.730.210	141.700.210	20.823.836	16.183.068	1.366.684	197.804.008
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	1.773.020	52.437.626	14.245.110	8.433.848	0	76.889.604
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>15.957.190</u>	<u>89.262.584</u>	<u>6.578.726</u>	<u>7.749.220</u>	<u>1.366.684</u>	<u>120.914.404</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	0	31.085	0	2.486.071	4.632.266	7.149.422
- overboeking naar andere categorie	0	3.159.389	0	1.550.701	-4.710.090	0
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	443.255	4.709.041	1.035.472	1.969.957	0	8.157.725
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	0	321.829	1.830.275	1.871.833	0	4.023.937
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	321.829	1.830.275	1.871.833	0	4.023.937
<i>- desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	3.266.171	653.848	1.820.589	8.046	5.748.654
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	901.442	302.386	1.385.220	0	2.589.048
per saldo	<u>0</u>	<u>2.364.729</u>	<u>351.462</u>	<u>435.369</u>	<u>8.046</u>	<u>3.159.606</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-443.255</u>	<u>-3.883.296</u>	<u>-1.386.934</u>	<u>1.631.446</u>	<u>-85.870</u>	<u>-4.167.909</u>
Stand per 31 december 2017						
- aanschafwaarde	17.730.210	141.302.684	18.339.713	16.527.418	1.280.814	195.180.839
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	2.216.275	55.923.396	13.147.921	7.146.752	0	78.434.344
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>15.513.935</u>	<u>85.379.288</u>	<u>5.191.792</u>	<u>9.380.666</u>	<u>1.280.814</u>	<u>116.746.495</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	2,5%	0%, 2%, 2,5%, 5%, 20% en 10%	5%, 6,67% en 10%	10%, 20% en 33,3%	0%	

1.1.7 Overzicht langlopende schulden ultimo 2017

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke- rente	Restschuld 31 december 2016	Nieuwe leningen in 2017*	Aflossing in 2017	Restschuld 31 december 2017	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2017	Aflos- sings- wijze	Aflossing 2018	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
Schulden aan banken:														
ING Bank	2010	1.900.000	10	Hypothecair	4,35%	850.250	0	161.500	688.750	0	3	lineair	161.500	**
ING Bank	2010	10.971.000	30	Hypothecair	4,43%	8.759.100	0	353.904	8.405.196	6.635.676	23	lineair	353.904	**
ING Bank	2010	10.971.000	30	Hypothecair	4,26%	8.759.100	0	353.904	8.405.196	6.635.676	23	lineair	353.904	**
BNG Bank	2003	9.000.000	25	Overig	2,11%	4.050.000	0	360.000	3.690.000	1.890.000	11	lineair	360.000	Waarborgfonds
BNG Bank	2004	3.000.000	30	Overig	3,87%	1.800.000	0	100.000	1.700.000	1.200.000	17	lineair	100.000	Gemeentegarantie
BNG Bank	2004	3.000.000	30	Overig	1,78%	1.800.000	0	0	1.800.000	1.200.000	17	lineair	200.000	Gemeentegarantie
BNG Bank	2004	3.200.000	30	Overig	4,46%	1.920.000	0	106.667	1.813.333	1.280.000	17	lineair	106.667	Gemeentegarantie
BNG Bank	2005	7.260.484	20	Overig	0,85%	3.176.462	0	363.024	2.813.438	998.317	8	lineair	363.024	Waarborgfonds
BNG Bank	2007	1.944.375	15	Overig	4,87%	765.000	0	127.500	637.500	0	5	lineair	127.500	Waarborgfonds
BNG Bank	2011	1.164.491	15	Overig	3,95%	727.807	0	83.178	644.629	228.739	9	lineair	83.178	Waarborgfonds
BNG Bank	2012	1.573.105	20	Overig	3,10%	1.199.493	0	58.992	1.140.501	727.561	15	lineair	98.319	Waarborgfonds
BNG Bank	2012	3.542.000	40	Overig	3,25%	3.146.000	0	66.000	3.080.000	2.618.000	35	lineair	110.000	Waarborgfonds
NWB Bank	2000	6.942.837	25	Overig	3,19%	4.165.702	0	130.178	4.035.524	3.124.277	8	lineair	216.964	Waarborgfonds
Rabobank	2013	11.750.000	17	Hypothecair	2,68%	8.985.280	0	691.180	8.294.100	3.602.200	13	lineair	1.927.180	**
Rabobank	2013	1.218.750	7	Overig	1,60%	515.625	0	187.500	328.125	0	3	lineair	187.500	**
Rabobank	1969	1.678.987	50	Hypothecair	6,50%	301.996	0	94.396	207.600	0	2	annuïtair	100.533	**
Rabobank	1999	3.403.352	30	Overig	3 mnds Euribor	1.956.927	0	85.084	1.871.843	1.446.424	12	lineair	85.084	**
Rabobank	2010	7.700.000	10	Hypothecair	4,02%	2.695.000	0	770.000	1.925.000	0	3	lineair	770.000	**
Rabobank	2009	8.200.000	25	Overig	5,90%	6.232.024	0	737.996	5.494.028	3.444.048	17	lineair	737.996	**
Rabobank	2009	1.200.000	26	Overig	5,90%	1.200.000	0	60.000	1.140.000	1.080.000	18	aflossingsvrij	60.000	**
Rabobank	2013	600.000	17	Hypothecair	2,68%	458.800	0	35.300	423.500	247.000	13	lineair	35.300	**
Rabobank	2013	8.500.000	15	Hypothecair	4,46%	6.516.662	0	566.668	5.949.994	3.116.654	11	lineair	566.668	**
Triodos Bank	2016	7.500.000	20	Hypothecair	1,07%	7.500.000	0	0	7.500.000	5.250.000	19	lineair	750.000	Waarborgfonds
Disagio Triodos Bank	2016	-196.875	20	Overig		-196.875	0	-9.844	-187.031	-137.813	19	Overig		
Totaal		116.023.506				77.284.353	0	5.483.127	71.801.226	44.586.759			7.855.221	
Overige langlopende schulden:														
St. Weller Wonen	2012	17.730.210	40	Lease	6,00%	18.538.073	179.359	0	18.717.432	19.397.608	35	annuïtair	1.064.939	
Totaal Generaal		133.753.716				95.822.426	179.359	5.483.127	90.518.658	63.984.367			8.920.160	

*) In deze kolom worden bij de Schulden aan banken de nieuw aangetrokken leningen verantwoord; bij de Overige langlopende schulden wordt hier de mutatie in de contante waarde van de leaseverplichting weergegeven.

**) Op 2 december 2016 heeft in overleg met de ING bank, de Rabobank en de Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector een herformulering van de hypotheek en de gestelde zekerheden plaatsgevonden. De gestelde zekerheden bij de langlopende schulden en kredietfaciliteiten luiden als volgt:

- Een hypotheek van € 98,0 mio op de Zorgcomplexen (inclusief aanleunwoningen en aangelegen gronden) Valkenheim, Hollehof, Regenboog, Piushof, 't Panhuys, Ter Eyck, Fonterhof, de Rousch, Oosterbeemd, Tobias, Langedael, dr. Ackenshuis, Molenpark, St. Anna en Douvenrade.
- Gezamenlijke pandakte roerende zaken (eerste pandrecht) tussen Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector, Coöperatieve Rabobank U.A., ING Bank N.V. en Sevagram
- Gezamenlijke overeenkomst gedeelde zekerheden op de WFZ-activa tussen Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector, Coöperatieve Rabobank U.A., ING Bank N.V. en Sevagram
- Gezamenlijke pandakte boekvorderingen (eerste pandrecht) tussen Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector, Coöperatieve Rabobank U.A., ING Bank N.V. en Sevagram

1.1.6 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

BATEN

13. Opbrengsten zorgprestaties (en maatschappelijke ondersteuning)

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	15.797.489	10.600.726
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	89.418.576	86.119.522
Opbrengsten Wmo	4.523.556	4.841.941
Overige zorgprestaties	1.716.467	1.447.837
Totaal	<u>111.456.088</u>	<u>103.010.026</u>

Toelichting:

De overige zorgprestaties bestaan uit eerste lijns activiteiten waaronder fysiotherapie, logopedie en dergelijke. De toename van de opbrengsten Zorgverzekeringswet betreft met name de financiering van de activiteiten eerstelijns verblijf (ELV). Deze worden met ingang van 2017 gefinancierd via de zorgverzekeringswet, waar dit in 2016 nog via een subsidieregeling plaatsvond.

14. Subsidies (exclusief Wmo)

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Subsidies Wlz/Zvw-zorg	396.586	1.653.879
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	604.173	246.340
Subsidies vanwege Provincies en gemeenten (exclusief Wmo en Jeugdwet)	103.325	119.376
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	0	30.936
Totaal	<u>1.104.084</u>	<u>2.050.531</u>

Toelichting:

De overige subsidies betreffen de subsidiëring van het leertraject, Melkertbanen en gemeentelijke subsidies ouderenbeleid en maaltijdverstrekking. De afname van de opbrengsten Subsidies Wlz/Zvw-zorg vloeit voort uit de overgang van financiering van eerstelijns verblijf (ELV) van een subsidieregeling naar de ZVW.

15. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Opbrengsten uit externe maaltijdverstrekking	30.194	45.149
Opbrengsten dienstverlening hoofdkantoor	18.710	22.042
Opbrengsten andere hotelmatige diensten	1.360.041	1.354.593
Opbrengsten telefoon	85.749	106.824
Opbrengsten alarmering	19.018	21.752
Servicekosten aanleunwoningen	261.101	257.336
Opbrengsten uit verhuur onroerend goed (waaronder aanleunwoningen)	1.626.872	1.414.523
Overige opbrengsten	441.043	429.275
Vergoeding technische ondersteuning	1.257	7.227
Eigen bijdrage kinderopvang	130.844	132.158
Verkoopresultaat vaste activa	46.843	0
Totaal	<u>4.021.672</u>	<u>3.790.879</u>

Toelichting:

De andere hotelmatige diensten betreffen de opbrengsten van de huiswinkels, ontmoetingsruimten, kappers en de eigen bijdrage voor patiëntgebonden was.

Het verkoopresultaat vaste activa betreft de boekwinst ter zake de verkoop van locatie Elfershof.

In 2017 zijn tevens de activiteiten uit hoofde van kinderopvang overgedragen aan een derde partij en hiermee voor Sevagram beëindigd.

1.1.6 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

LASTEN

16. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Lonen en salarissen	52.935.292	50.256.192
Sociale lasten	8.240.136	7.998.865
Pensioenpremies	4.346.098	4.159.436
Andere personeelskosten:		
Andere personeelskosten	2.702.223	2.597.680
Dotaties en vrijval voorzieningen	391.907	2.218.790
Subtotaal	<u>68.615.656</u>	<u>67.230.963</u>
Personeel niet in loondienst	4.282.080	4.725.150
Totaal personeelskosten	<u><u>72.897.736</u></u>	<u><u>71.956.113</u></u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Zorgcentra	1.212	1.205
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>1.212</u>	<u>1.205</u>
Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	0	0

Toelichting:

De post lonen en salarissen is in 2017 toegenomen door enerzijds een toename van het aantal fte's in dienst bij Sevagram en anderzijds een toename van de loonsom per medewerker als gevolg van salarisontwikkelingen gestegen.

17. Afschrijvingen op materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	8.157.725	8.500.792
- herrubricering afschrijvingen naar servicekosten	-8.817	-8.826
- versnelde afschrijving activa voormalig Hoofdkantoor	516.503	0
Totaal afschrijvingen	<u><u>8.665.411</u></u>	<u><u>8.491.966</u></u>

Toelichting:

De afschrijvingen sluiten niet aan met het verloopoverzicht "1.1.4. Enkelvoudig mutatieoverzicht materiële vaste activa". Dit wordt veroorzaakt door afschrijvingen die betrekking hebben op servicekosten van aanleunwoningen die verhuurd worden en die als zodanig worden verantwoord.

1.1.6 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

LASTEN

18. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Bijzondere waardeverminderingen van:		
- materiële vaste activa	0	0
Totaal	<u>0</u>	<u>0</u>

Toelichting:

In 2017 is er geen sprake van bijzondere waardeverminderingen.

19. Overige bedrijfskosten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	10.597.994	10.115.604
Algemene kosten	6.722.244	5.671.586
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	3.133.492	2.967.443
Onderhoud en energiekosten		
- Onderhoud	4.074.962	3.726.681
- Energiekosten	2.155.621	2.246.370
Subtotaal	<u>6.230.583</u>	<u>5.973.051</u>
Huur en leasing	1.132.968	381.335
Servicekosten aanleunwoningen	274.442	269.720
Verkoopresultaat vaste activa	0	92.954
Totaal overige bedrijfskosten	<u>28.091.723</u>	<u>25.471.693</u>

Toelichting:

Medio 2017 is het gebouw Plataan volledig in gebruik genomen en is de huur aangevangen. Hierdoor nemen de kosten uit hoofde van huren toe ten opzichte van 2016.

20. Financiële baten en lasten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Rentebaten	401	600
Subtotaal financiële baten	<u>401</u>	<u>600</u>
Rentelasten	-3.814.947	-3.946.108
Subtotaal financiële lasten	<u>-3.814.947</u>	<u>-3.946.108</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u>-3.814.546</u>	<u>-3.945.508</u>